

LUẬN THÀNH THẬT

QUYỂN 3

PHẨM 24: CÓ TRUNG ẤM

Luận giả nói: Có người nói có Trung ấm, có người nói không có.

Hỏi: Do nhân duyên gì nói có, do nhân duyên gì nói không?

Đáp: Người nói có Trung ấm là dựa vào lời Đức Phật dạy, trong kinh A-du-la-da-na: “Nếu khi cha mẹ giao hợp, chúng trụ nơi nào, liền đến nương vào trong đó”. Cho nên biết có thân Trung ấm. Như Kinh Hòa Ta dạy: “Nếu chúng sinh bỏ thân này rồi, mà chưa thọ tâm sinh thân sau, trong khoảng thời gian đó, Ta nói ái là nhân duyên, đó gọi là Trung ấm. Lại như trong người bảy thiện (Thất lai), có Trung hữu diệt. Trong kinh dạy: “Tạp nhiễm tạo nghiệp, tạp nhiễm thọ thân, tạp nhiễm sinh thế gian; vậy nên biết là có Trung ấm”. Như trong kinh dạy: “Bốn hữu là Bốn hữu, Tử hữu, Trung hữu, Sinh hữu”. Lại nói: “Bảy hữu là Ngũ đạo hữu, Nghiệp hữu và Trung hữu”. Lại cho rằng: “Vua Diêm La quở trách tội nhân Trung ấm, khiến chúng lộn đầu xuống. Đức Phật nhờ Trung ấm mà biết sinh mạng đời trước của chúng sinh, nghĩa là chúng sinh này sinh ở nơi này, chúng sinh kia sinh ở chỗ kia”. Trong kinh dạy: “Nhờ thiên nhãn, mà thấy được thời gian sống chết và khi sinh của chúng sinh”. Lại nói, chúng sinh bị ấm trói buộc, nên từ thế giới này, đến thế giới khác. Lại như người đời, cũng tin có Trung ấm, nên nói: “Nếu khi chết, người có thân tứ đại vi tế, từ ấm này mà đi. Nếu như có Trung ấm, thì có đời sau. Nếu không có Trung ấm, thì không có đời sau. Nếu không có Trung ấm, thì bỏ thân này rồi, chưa thọ được thân sau; trong khoảng thời gian đó, phải là gián đoạn. Vì những lý do trên, nên nói có Trung ấm”.

Phẩm 25: KHÔNG CÓ TRUNG ẤM

Có người nói không có thân Trung ấm. Tuy ông đã dẫn trong kinh A-du-la-da-na, nói là có thân Trung ấm; nhưng việc này không hợp. Vì sao? Vì đã là bậc Thánh nhân, mà không biết điều này là gì và từ đâu đến, thì không có Trung ấm, nếu có, thì sao lại không biết? Ông lại dẫn trong kinh Hòa Ta, thì việc này cũng không đúng. Vì sao? Vì trong kinh này hỏi khác, đáp khác. Trong kinh Hòa Ta, Phạm chí chấp thân khác, thần khác, nên mới đáp là Trung ấm, Trung hữu, Năm ấm. Lại như ông nói: “Có Trung hữu diệt”, nghĩa là người này, ở trung gian cõi Dục và cõi Sắc thọ thân, trong đó diệt, cho nên gọi là có Trung hữu diệt. Vì sao? Vì như trong kinh dạy: “Người chết đi về nơi nào, sinh vào chốn nào và ở tại đâu” thì nghĩa này không khác. Ông lại nói: “Đủ loại thọ thân, đủ loại sinh thế gian”. Nếu nói thọ thân, nói sinh ra thế gian, thì nghĩa này chẳng khác. Ông nói: “Bốn hữu, bảy hữu”, thì Kinh này không đúng, vì không thuận với pháp tướng. Ông nói: “Diêm vương quả trách”, ấy là tại thân Sinh hữu chứ chẳng phải thân Trung hữu. Ông lại nói: “Đức Phật nhờ thân Trung ấm, mà biết thân mạng kiếp trước”. Điều này không đúng. Năng lực Thánh trí là vậy, tuy không liên tục, nhưng cũng nhớ biết. Như ông nói: “Dùng thiên nhãn thấy biết khi sinh khi chết; Muốn sinh thì gọi là lúc sinh, sắp chết gọi là lúc chết, chẳng phải thân Trung ấm”. Ông nói: “Chúng sinh bị các ấm ràng buộc từ đời này đến đời sau. Vì muốn chỉ rõ có đời sau nên mới nói như vậy, chứ không nói rõ là có thân Trung ấm”. Lại như ông nói: “Khi chết có bốn đại vi diệu của thân ra đi, với sự thấy biết của người đời, thì không thể tin được. Vì vậy, chẳng phải cách dùng để làm nhân”. Như ông nói: “Nếu không có thân Trung ấm, thì thời gian ở giữa bị gián đoạn. Do vì nghiệp lực, mà người này thác sinh nơi này, kẻ kia được sinh nơi khác. Như quá khứ, vị lai, tuy chẳng liên tục, mà vẫn nhớ nghĩ được. Thế nên không có thân Trung ấm. Lại nữa, trong Túc mạng trí nói: “Biết người này, chết ở đây, sinh về chỗ kia, chứ chẳng nói là trú trong thân Trung ấm. Như Đức Phật dạy: “Ba loại nghiệp: Hiện báo, sinh báo và hậu báo mà không nói có Trung ấm nghiệp báo. Lại nữa, nếu thân Trung ấm mà có xúc, tức gọi là Sinh hữu. Nếu không xúc, thì thọ, tưởng... cũng không. Như vậy, có ở chỗ nào? Lại nữa, nếu như chúng sinh, thọ nhận thân Trung ấm, thì gọi là thọ sinh, như trong kinh dạy: Nếu người xả bỏ thân này, thọ nhận thân khác, thì Ta gọi là sinh. Nếu không thọ thân, tức chẳng có thân Trung ấm. Lại nữa, nếu thân Trung ấm có thoái lui,

thì gọi là sinh. Vì sao? Vì phải trước thoái lui thì sau mới sinh nếu không thoái lui, thì gọi là thường. Với lại do năng lực của nghiệp nên mới sinh, thì dùng thân Trung ấm làm gì? Nếu thân Trung ấm từ nghiệp mà tạo thành, tức là sinh hữu, như nói: Nhân duyên nghiệp sinh ra, nếu không từ nghiệp thành, thì do đâu mà có? Cần phải giải đáp gấp!

Đáp: Tôi cho rằng: Sinh hữu có sai khác với gọi là thân Trung ấm, nên không có những sai lầm như trên. Tuy người này dù thân Trung ấm sinh, mà cũng khác với sinh hữu. Nó có thể làm cho thức đến trong Ca-la-la. Đấy gọi là thân Trung ấm.

Hỏi: Vì năng lực của nghiệp mà đến, chứ cần dùng gì mà phân biệt, nói là thân Trung ấm? Lại nữa, tâm không có chỗ đến, do nghiệp nhân duyên, nên từ chỗ này diệt, mới sinh về chỗ kia. Lại hiện thấy tâm không liên tục sinh, như người chân bị đập gai, mà đầu cảm thấy đau. Thức ở chân, không có nhân duyên đến đầu, chỉ do các duyên xa gần hòa hợp mà sinh tâm. Vậy nên, không cần phân biệt và cho là có thân Trung ấm.
